

EXPUNERE DE MOTIVE

Strategia în domeniul infrastructurii rutiere, cuprinsă în Programul de guvernare, prevede alocarea unor fonduri importante proiectelor de interconectare și interoperabilitate a rețelei de drumuri din Uniunea Europeană în scopul îmbunătățirii indicilor calitativi ai rețelei de drumuri precum și al creșterii siguranței și confortului în condițiile asigurării protecției mediului. O dată cu dobândirea calității de membru al Uniunii, principalele elemente ale infrastructurii de transport din România vor deveni parte a rețelei lărgite de transport trans-europene. Principalul beneficiu al acestei dezvoltări este ca România va obține accesul de operare pe o piață uriașă de transport, cea intra-europeană, cu condiția modernizării și adaptării infrastructurii sale. Capitolul negocierilor de aderare în domeniul transporturilor a fost definitiv închis în decembrie 2004, generând astfel acțiunile necesare în îndeplinirea obligațiilor asumate.

Astfel, se are în vedere dezvoltarea echilibrată a economiilor locale și regionale precum și integrarea rețelei naționale de transport la rețeaua europeană, respectiv la cea internațională, precum și reducerea decalajelor față de țările Uniunii Europene.

De asemenea, România are de recuperat un decalaj important în domeniile infrastructurii, agriculturii și educației. Diminuarea substanțială și rapidă a acestuia presupune un program de investiții accelerate, atât din surse naționale cât și din cele puse la dispoziție de către Uniunea Europeană. Programul de guvernare a prevăzut alocarea de fonduri importante în acest scop. Investițiile în aceste domenii sunt de natură să ofere suportul material pentru aplicarea bazei legislative elaborate potrivit acquis-ului comunitar. În dezvoltarea acesteia, prezentul act normativ urmărește să ofere baza pentru constituirea resurselor necesare, atât proiectelor de infrastructură, cât și pentru finanțarea altor proiecte prioritare în domeniile educației, sănătății și mediului. Actul normativ va permite abordarea de o manieră integrată a tuturor problemelor legate de dezvoltarea infrastructurii, de ordin tehnic, social, fiscal, în domeniul transporturilor, agriculturii și mediului.

Prezentul act normativ și fondul de dezvoltare creat în baza acestuia se înscriu în recomandările Comisiei Europene de a consolida capacitatea administrativă de planificare și administrare de proiecte majore de investiții în domeniul infrastructurii. Guvernul a identificat sursele majore, previzibile și substanțiale, care să asigure finanțarea proiectelor de dezvoltare.

De asemenea, procesul de retrocedare a diferitelor active imobiliare, afectează anumite instituții guvernamentale care sunt nevoite, în conformitate cu legislația specifică și pe baza hotărârilor judecătorești să restituie activele imobiliare respective, proprietarilor de drept. Astfel, în mod imprevizibil și implicit, fără o planificare a înlocuirii acestor active, instituțiile guvernamentale pot fi în situația de a avea constrângeri bugetare care să nu le permită alocarea unor resurse financiare corespunzătoare retrocedării activelor imobiliare respective și asigurării desfășurării activității în continuare. Este de dorit, așadar, evitarea unor probleme de blocare a activității unor instituții din lipsa fondurilor necesare asigurării înlocuirii activelor retrocedate/restituite, prin prevederea unor sume corespunzătoare.

Mecanismul propus prin prezentul act normativ prevede promovarea unor hotărâri ale Guvernului de către instituția guvernamentală implicată sau de către instituția guvernamentală coordonatoare a instituției implicate, în momentul în care, din punct de vedere juridic, decizia de retrocedare/restituire este definitivă. Prin hotărârile astfel adoptate, Guvernul va aproba sumele destinate în cadrul sumelor alocate în acest scop în fondul de dezvoltare.

Totodată, în contextul intenției Guvernului de a asigura un mecanism eficient pentru creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene post-aderare - pe lângă alocările bugetare corespunzătoare prefinanțării, cofinanțării și asigurării continuării finanțării în cazul indisponibilizării temporare a fondurilor europene (buffer) - se dorește crearea unui fond care să permită suplimentarea fondurilor necesare derulării proiectelor finanțate din fonduri europene, inclusiv pentru prefinanțarea și cofinanțarea acestora, atunci când prevederile bugetare sunt epuizate.

Având în vedere necesitățile de finanțare susmenționate, se impune înființarea în bugetul de stat a Fondului Național de Dezvoltare la dispoziția Guvernului, în cadrul căruia sunt cuprinse trei subdiviziuni care includ sume după cum urmează:

- sume destinate finanțării proiectelor de investiții în infrastructură;
- sume destinate finanțării necesităților provocate de retrocedarea/restituirea activelor imobiliare, și
- sume destinate suplimentării fondurilor necesare derulării unor programe/proiecte care beneficiază de finanțare din fonduri europene.

Această inițiativă izvorăște și din necesitatea evidențierii și creșterii transparenței în utilizarea resurselor financiare provenite din procesul de privatizare, în contextul mai larg al asigurării transparenței gestionării banului public.

Transparența în ceea ce privește folosirea resurselor mobilizate se asigură prin mecanismul alocării și al cheltuielilor. Astfel, fondul se repartizează unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat și ai bugetelor locale numai pe bază de hotărâri ale Guvernului. Cu sumele alocate din Fond se suplimentează bugetele ordonatorilor principali de credite. Aceștia vor raporta lunar Ministerului Finanțelor Publice modul de utilizare a sumelor alocate pe proiecte aprobate prin hotărâri.

Prezentul act normativ satisface condiția de transparență față de contribuabili privind modul de mobilizare a resurselor și modul în care acestea se cheltuie. Astfel, deficitul anual al bugetului de stat rezultat din plățile efectuate din sumele alocate din Fond se acoperă la sfârșitul anului din următoarele surse:

a) venituri din privatizare de la instituțiile publice implicate în procesul de privatizare, rezultate după deducerea cheltuielilor prevăzute în bugetele acestora;

b) sume încasate din vânzarea acțiunilor rezultate din conversia în acțiuni a creanțelor bugetului de stat;

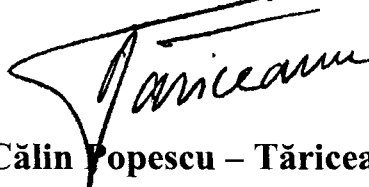
c) sume existente în contul curent general al trezoreriei statului și în contul în valută al Ministerului Finanțelor Publice din venituri din privatizare.

Sumele necesare se încasează de Ministerul Finanțelor Publice în contul curent general al trezoreriei statului sau în contul de valută, după caz, deschis la Banca Națională a României. Administrarea Fondului se va realiza de către Ministerul Finanțelor Publice, modalitatea administrării acestuia urmând a fi stabilită prin norme ce vor fi emise în aplicarea prevederilor prezentului act normativ.

Urgența adoptării prezentului act normativ rezidă din necesitatea asigurării prompte și transparente a finanțării proiectelor de investiții în infrastructură, a necesităților provocate de retrocedarea/restituirea activelor imobiliare precum și suplimentării fondurilor necesare derulării unor programe/proiecte care beneficiază de finanțare din fonduri europene, printr-un mecanism coerent care presupune utilizarea unor resurse financiare lichide, și anume veniturile existente și viitoare încasate din procesul de privatizare. Trebuie menționat faptul că destinațiile prevăzute a fi finanțate nu beneficiază de resurse bugetare suficiente, fiind necesară asigurarea surselor de finanțare corespunzătoare începând cu exercițiul bugetar aferent anului 2007, în acest sens, veniturile din privatizare existente constituind surse de finanțare lichide și utilizabile imediat, care nu au asociate alte costuri, fiind practic cele mai ieftine surse de finanțare avute la dispoziție.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea Fondului Național de Dezvoltare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu – Tăriceanu